gemeente Terschelling

Memo

Aan	:	**Gemeenteraad**
Datum	:	**10 juni 2026**
Afzender	:	**College van burgemeester en wethouders**
Onderwerp	:	**Beantwoording vragen VVD jaarrekening**
Bijlage(n)	:	

Blz. 4. De opbrengst Toeristenbelasting blijft € 487.000 achter bij de ramingen. Wat hebben we fout ingeschat?

Antwoord:
Uitgangspunt bij de berekening van meeropbrengst toeristenbelasting was de inschatting in de businesscase van de te verwachten meeropbrengsten bij de heffing met een gepersonaliseerd systeem. Deze berekening was gebaseerd op de inkomsten toeristenbelasting 2023. Deze berekening ging uit van het meest positieve scenario met een aantal variabelen en voorbehouden.
Bij de bespreking van de kadernota 2025 is uitdrukkelijk aangegeven dat het maken van realistische inschatting over mogelijk toekomstige meeropbrengsten erg onzeker is en met veel voorbehouden gemaakt moet worden.
Het aantal overzettingen door Doeksen in 2023 is niet veel gewijzigd ten opzichte van 2025: 441.000.
Het totaal aantal belaste overnachtingen bij de logiesverstrekkers in 2023 was 1.215.741
Het totaal aantal belaste overnachtingen bij de logiesverstrekkers in 2025 was 1.209.306
Ook hier zit weinig verandering in.
De gemiddelde verblijfsduur in 2023 was 4,7 441.000 x 4,7 = 2.072.700 overnachtingen.
De gemiddelde verblijfsduur in 2025 was 4,5 441.000 x 4,5 = <u>1.984.500 overnachtingen.</u>

88.200 minder overnachtingen x € 2,16 = **€ 190.500**

Verschuiving van toeristenbelasting naar Forensenbelasting tussen 2023 en 2025 in aantal nachten = 20.000 x € 2,16 = **€ 43.200**
Dit verklaart voor ongeveer € 235.000 het verschil in verwachte inkomsten en de werkelijke inkomsten.
De resterende € 100.000 is te positief begroot ten opzichte van de werkelijke inkomsten. In de berekening van de overnachtingen in 2025 zitten immers ook de overnachtingen voor werkbezoek en familiebezoek. Dit werd in de business case geschat op € 50.000 per jaar.

Een andere onzekerheid is dat niet is vast te stellen hoeveel van de overzettingen personen betreffen die al forensenbelasting betalen. In de business case werd hier ook € 50.000 voor ingeschat.

Blz.4 en 12. In 2025 hadden we gedacht een opbrengst van € 600.000 te realiseren door de verkoop van onroerende zaken. Die opbrengst is niet gerealiseerd. Waarom niet?

Antwoord:
Omdat de verkoop van de onroerende zaken zorgvuldig moet gebeuren en het opstellen van een verkoopprotocol meer tijd heeft gekost dan verwacht.

Blz. 4 . Als één van de kleinste gemeenten van het land zal het voor ons niet mogelijk zijn de noodzakelijke investeringen in het havengebied op een volledig verantwoorde wijze zelfstandig te financieren. Waarom worden hier geen redenen genoemd?

Antwoord:
Waarschijnlijk omdat de schrijver (m/v) aangenomen heeft dat de raad begrijpt dat dit komt door de verwachte investeringsomvang.

Blz. 5. Dellewal. Bijzonder geformuleerd: kon er geen besluit genomen worden of zijn de gesprekken in het slop beland?

Antwoord:
De gesprekken hebben niet geleid tot een uitkomst waarover de raad een besluit kan nemen.

Blz. 5. In de uitwerking van de plannen voor Zuidermiede in Midsland, voor het CNL-terrein en voor Halfweg worden we vooral gehinderd door de stikstofproblematiek. In de toekomst gaat de netcongestie (stroom) ons ook steeds nadrukkelijker parten spelen. Bezwaren van omwonende spelen toch ook een rol?

Antwoord:
Bezwaren van omwonenden spelen zeker ook een rol bij deze plannen.

Blz. 6. In gesprekken met de houders van de strandpaviljoens is ons duidelijk gemaakt, dat geen enthousiasme bestaat voor het realiseren van toilet- en douchemogelijkheden bij de verschillende strandovergangen. Waarom weten we dit zo laat, daar het nog steeds in programma’s wordt voorgesteld. Nieuwe voorstellen los van de paviljoeneigenaren?

Antwoord:
Er is een inventarisatie gedaan naar de mogelijkheden om dit gezamenlijk met ondernemers op te pakken, daar is bovenstaande conclusie uitgekomen. Dit is destijds afgestemd met de portefeuillehouder, waarop is besloten om verder onderzoek te doen naar de mogelijkheden om toilet- en douchevoorzieningen op het strand te realiseren.

Blz. 14. Volkshuisvesting is een van verplichte programma’s onder de omgevingswet. Nieuw beleid moet worden opgesteld evenals de nota omgevingskwaliteit die opnieuw opgesteld moet worden. Daarnaast

vinden nog steeds privé-initiatieven plaats waarvoor budget nodig is.
Wat betekent deze zin?

Antwoord:
Het budget is in 2025 niet volledig benut, een resterend bedrag van 100.000 euro moet worden overgeheveld aangezien er extra opgaven te realiseren zijn zoals het verplicht op te stellen volkshuisvestingsprogramma (wat het nieuwe woonbeleid gaat worden). In 2026 worden daar al voorbereidende werkzaamheden en onderzoeken voor gedaan. Datzelfde geldt voor de nota omgevingskwaliteit, die het welstandsbeleid zal gaan vervangen.

Blz. 15. Kampeerbeleid is onlangs vastgesteld.
Wat hebben we vastgesteld en wat moet nog worden vastgesteld? We hebben een ontwerpkader kamperen vastgesteld, dit is m.i. niet hetzelfde als een Kampeerbeleid,

Antwoord:
Er is nog geen nieuw kampeerbeleid vastgesteld. Op 26 november 2025 heeft de gemeenteraad het ontwerp beleidskader kamperen vrijgegeven voor inspraak. Het definitieve beleidskader wordt, samen met de reactienota zienswijzen, naar verwachting in september voorgelegd aan de gemeenteraad ter vaststelling. Na vaststelling is het opstellen van de beleidsregels de volgende stap.

Blz. 17. De provincie Fryslân heeft een eenmalig subsidiebijdrage verleend aan het onderzoek naar een warmtenet uit aquathermie in West-Terschelling.
Verderop, blz. 56, staat het vervolg: Het onderzoek naar een warmtenet in West-Terschelling is afgerond. De uitkomst was helaas niet positief. Op dit moment is de haalbaarheid te onzeker. Waarom is deze opmerking niet er bijgezet?

Antwoord:
Omdat de schrijver heeft gekozen om deze opmerking op pagina 56 op te nemen.

Blz. 17. De aparte weergave beoogd = beoogt het verschil aan te geven in de mate waarin de begrote mutaties uitgevoerd zijn.

Antwoord:
Akkoord.

Blz. 12 Deze combinatie maakt het noodzakelijk om scherp te blijven investeren in lokaal talent, slimme samenwerkingen, sterk in te zetten op digitalisering van repeterende werkzaamheden en te blijven zoeken naar vernieuwende manieren om medewerkers aan ons te binden.
Waarom is het nodig om na een enthousiast jubelend verhaal over het TLC-project een negatief vervolg te maken? Als het moment daar is introduceren we gewoon weer een TLC traject: er waren heel veel sollicitanten!

Antwoord
Politieke vraag.

Blz. 22. In tabel: Externe inhuur (als percentage van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen) * Wat zou de * moeten vertellen?

Antwoord:
De ster (*) is per abuis in de tabel terecht gekomen en verteld hier niks.

Blz. 27. In dat kader is in 2025 gestart met het verzamelen van data via een rioolwateranalyse om meer inzicht te krijgen in het drugsgebruik op het eiland.
Wat kan de gemeente met deze eenmalige metingsresultaten?

Antwoord:
Een eenmalige meting geeft een beeld van de situatie op een specifiek moment. De resultaten kunnen aanleiding geven om al dan niet vaker te gaan meten. Geeft ook inzicht.

Blz. 27. Verkeersveiligheid
Tijdens de zomerperiode, en met name rond Oerol, zijn extra verkeerscontroles uitgevoerd in samenwerking met politie en handhaving. Deze inzet droeg aantoonbaar bij aan een afname van verkeersongevallen in deze drukke periode.
Is hiervan een kwantitatief resultaat weer te geven?

Antwoord:
Komen wij nog op terug.

Blz. 28. Jeugdveiligheid. In 2025 is ingezet op het versterken van de sociale veiligheid onder jongeren. In oktober is de aanjager Jeugd & Veiligheid gestart. Wordt er gemonitord wat het effect van deze aanjager is?

Antwoord:
De Aanjager Sociale Veiligheid Jeugd werkt met een jaarplan en een jaarverslag, om goed inzichtelijk te kunnen maken wat de resultaten van de functie zijn. De meetbare uitkomsten van de functie worden in de jaarverslagen benoemd. Dit is wat anders dan het uiteindelijke effect van de functie op het welzijn van de eilander jeugd en inwoners. Het meerjarige effect van de functie is niet in concrete meetbare cijfers uit te drukken, omdat hier meer elementen meespelen dan de gemeentelijke inzet vanuit deze functie. Wel houden we met interesse de bestaande monitoren, zoals de GGD-monitor, langjarig in de gaten om tendensen te monitoren.

Blz. 31. Om de uitdagingen het hoofd te bieden, moeten we in sommige gevallen groot denken en groot doen.
M.i is groot denken en groot doen juist reëel denken.

Politieke vraag.

Blz. 35.

Beleidsindicatoren Economie	2024	2023
Functiemenging (in %)	55,8	56,1
Vestigingen (van bedrijven), per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	288,9	268,1

Bron: Waar staat je gemeente.nl
Vraag: Moet en ieder individueel gaan kijken in “waar staat je gemeente” om een vergelijking met andere gemeente in te zien?
Antwoord:
Dat klopt. De website is voor iedereen gratis toegankelijk en biedt tal van mogelijkheden. Het gaat te ver de website in zijn geheel op te nemen in de jaarrekening.
Blz. 37. Opmerking + verzoek: Ik vind het een nadeel dat de bedragen voor TB, FB niet separaat in de tabellen worden weergegeven: voor mij een verduidelijking van zo’n Jaarrekkening. Als bedragen in de tekst worden genoemd kunnen ze ook een plaats krijgen in de bijgevoegde tabellen.

Antwoord:
De presentatie van de tabellen op deze pagina is conform voorschriften van de BBV. In de paragraaf lokale heffingen (3.1, blz. 68) en bijlage (6.4, blz. 161) behorend bij deze jaarstukken wordt een nadere verduidelijking gegeven van de opbrengsten toeristenbelasting en forensenbelasting, waarbij de bedragen wel separaat genoemd worden.

Blz. 38. Is het mogelijk inclusief onderwijs te geven met b.v. inzet van speciale leerkrachten en dan toch ook alle andere kinderen voldoende aandacht te geven? Deze vraag is ingegeven door een krantenartikel over inclusief onderwijs enige tijd geleden.

Antwoord:
De scholen en scholen directie zijn verantwoordelijk voor het voeren van beleid omtrent inclusief onderwijs. De gemeente heeft hierin een ondersteunende en regisserende rol mede vanuit de Lokale educatieve Agenda. Het geven van inclusief onderwijs is, vanuit onze eilandsituatie en vanuit de wettelijke opdrachten hierin, een groot aandachtspunt. Hiertoe worden voortdurend diverse ontwikkelingen en mogelijkheden bekeken, waar mogelijk uitgeprobeerd, en kritisch geëvalueerd. De aandacht hierin ligt vanzelfsprekend zowel op het bieden van passend onderwijs voor leerlingen met een speciale behoefte, als op het bieden van passend onderwijs en voldoende aandacht voor leerlingen zonder specifieke zorgbehoefte. Het krantenartikel waarnaar wordt verwezen is ons niet bekend, waardoor een meer specifiek antwoord op dit moment niet mogelijk is.

Blz. 41. Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken: Op dit taakveld is een positief verschil ontstaan van € 62.000. Is dit te constateren door het bedrag €374.000 te vergelijken met €437.000? Verschil €63.000? Zou bij mijn voorkeur passen: bedragen in de tekst zijn ook te vinden in de tabellen.

Antwoord:
Ja dit klopt. Bedankt voor de suggestie.

Blz. 46. Taakveld 5.4 Musea
Het Centrum Natuur en Landschap is per 1 november 2025 definitief gesloten. De exploitatie is afgesloten met een negatief resultaat van bijna € 70.000.
Daarentegen is een deel van de tonnenloods met exposities uit het Centrum Natuur en Landschap voor publiek opengesteld (geweest?)
Welke inkomsten zijn daar gegenereerd?

Antwoord:
Dit is momenteel niet inzichtelijk. De verantwoording van de tonnenloods volgt nog voor het vaststellen van de subsidie 2025.
.
Blz. 62. Daarnaast zijn er eind 2025 voor circa dertig woningen plannen in voorbereiding. Het betreft hier een jaarrekening van 2025: hoeveel woningen in 2025 door Particuliere initiatieven?

Antwoord:
In 2025 waren er ca 30 woningen van particuliere initiatieven in voorbereiding en zijn er ca 12 gerealiseerd/vergund.

Blz. 62. Hierover zal in 2026 een besluit worden genomen door de raad. 1x de weghalen.

Antwoord:
Akkoord.

Blz. 68. Dit is een overzichtelijke tabel met heldere kopteksten.

Lokale heffingen	Begrote inkomsten 2025	Werkelijke inkomsten 2025	Verschil in €	Versch
In € 1.000				
onroerende zaakbelasting				
-eigenaar woning	1.559	1.539	-20	
-eigenaar niet-woning	833	951	118	
-gebruiker niet-woning	433	601	168	
afvalstoffenheffing	1.055	1.023	-32	
rioolheffing	940	959	19	
precariobelasting	130	126	-4	
toeristenbelasting	4.345	3.858	-487	
forensenbelasting	1.006	1.042	36	
grafrechten	20	18	-2	
leges burgerlijke stand, burgerzaken en APV vergunningen	120	160	40	
leges omgevingsvergunningen	140	182	42	
Totaal	**10.581**	**10.459**	**-122**	

Antwoord:
Bedankt! Complimenten worden altijd gewaardeerd.

Blz. 70. Rioolheffing. Deze verordening is niet vastgesteld door de gemeenteraad. Waarom (nog) niet?

Antwoord:
Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2026 is vastgesteld.

Blz. 71. Toeristenbelasting.
De categorie hotels laat een duidelijke stijging in het aantal overnachtingen zien, + 36.000 ten opzichte van 2024. De recreatieterreinen deden veelal aangifte van alle overnachtingen, op een beperkt aantal belastingplichtigen na. De aangifte resulteert in ongeveer 15.300 meer overnachtingen in 2025. De zomerhuizen en recreatieappartementen hebben netto 12.500 meer overnachtingen. Wat betekent dit voor de opbrengst van de toeristenbelasting?

Antwoord:
De totale meeropbrengst, als gevolg van het afschaffen van het forfait, is verwacht ongeveer 51.000 overnachtingen of € 122.000 te zijn in 2025. De totale meeropbrengst van € 3,8 miljoen voor 2025 is lager dat het begrote bedrag van € 4,3 miljoen. Het tekort van € 487.000 wordt enerzijds veroorzaakt door de niet gerealiseerde meeropbrengst als gevolg van het afschaffen van het forfait en anderzijds door een totaal lager aantal overnachtingen bij de logiesverstrekkers en in de havens.

Blz. 71. De totale meeropbrengst is verwacht ongeveer 51.000 overnachtingen of € 122.000 te zijn: deze zin loopt m.i. niet.

Antwoord:
Akkoord.

Blz. 72. De Omgevingswet is ingevoerd per 1 januari 2024. De geheel nieuwe wet- en regelgeving kost tijd om aan gewend te raken. Dat geldt voor zowel de medewerkers van de VTH pool als voor de aanvragers. Niet alleen de regels omtrent vergunningen zijn anders, ook de wijze waarop een aanvraag moet worden ingediend is veranderd. Het beoordelen van een aanvraag, zowel inhoudelijk als op volledigheid, kostte daardoor meer tijd.
De bedoeling van de omgevingswet zou tijdswinst en dus geldbesparing opleveren. Is er zicht op of dit op termijn sneller kan en tijd oplevert? Zoals voorspeld?

Antwoord:
Het blijft een ingewikkeld verhaal. Er wordt op alle niveaus hard aan gewerkt om dit systeem zodanig in te richten, dat het in ieder geval makkelijker wordt voor iedereen om ermee te werken. Of dat op termijn inderdaad tijd gaat opleveren, zodat het goedkoper kan, zal de tijd uit moeten wijzen. Het is voor inwoners ook nog lastig om een goede en volledige aanvraag in te dienen in het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). En de termijn gaat pas lopen als er een complete ontvankelijke aanvraag is ingediend. Dan moet het besluit ook binnen 8 weken vallen.

Blz. 74: Afvalstoffenheffing.
De werkelijke kostendekkendheid op basis van bovenstaande berekening is 88%.

Het dekkingspercentage van 88% geeft aan dat de kosten voor 88% worden gedekt door de ontvangen heffingen.
Vraag: hoe gaan we er voor zorgen dat de kostendekkendheid weer 100% wordt?

Antwoord:
Dit betreft een politieke vraag de raad stelt het tarief vast en mag maximaal kostendekkend zijn. Hiervan kan worden afgeweken maar nooit hoger dan kostendekkend. Het tarief afvalstoffenheffing in 2025 is na amendement verlaagd van een kostendekkend tarief naar een tarief wat 5% hoger ligt dan in 2024. Hierdoor is de kostendekkendheid gezakt naar 88%, zoals de berekening in de jaarrekening aantoont.
Voor 2026 is het tarief verhoogd van € 254,33 naar € 301,- wat volgens de begrote berekeningen een 100% kostendekkend tarief is.

Blz. 75. Grafrechten
Lijkbezorgingsrechten is een kostendekkende heffing.
Berekening van de kostendekkendheid van deze heffing is 82%.
Opmerking: Dus geen kostend dekkende leges.

Antwoord:
Een kostendekkende heffing betekent dat het tarief niet hoger mag zijn dan maximaal 100% van de kosten, wel lager. In 2025 was dit 82%.
Voor het komende jaar zullen de tarieven en de verordening worden geactualiseerd en zal voorgesteld worden om het tarief naar kostendekkendheid te brengen. Het is een politieke keuze om kostendekkend te zijn of niet.

Blz. 75/76 Precariorechten: De gemeente laat 3 x per jaar een inventarisatie ronde uitvoeren door een extern controle bureau van alle precario uitingen.
Hoe verhouden de inspectiekosten zich t.o.v. de precariobelastingopbrengsten?
Antwoord:
de kosten voor de 3 inventarisatierondes zijn ongeveer 10% van totale inkomsten.

Blz. 77

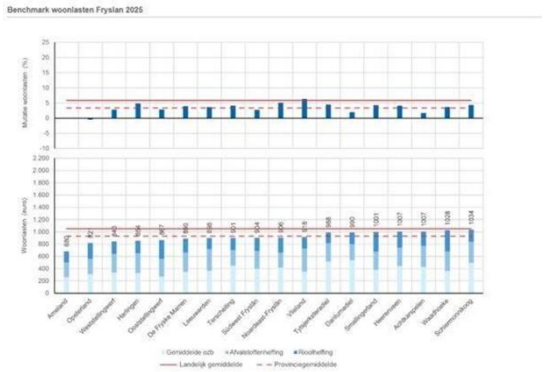

Belangrijke tabel; jammer dat de kwaliteit zo slecht: kan dat niet beter?

Antwoord:
In de web-versie komt de tabel beter tot zijn recht. We gaan kijken of we deze tabel op een andere manier kunnen toevoegen zodat deze beter leesbaar word.